

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Maxim Chișca în numele inculpatului Mardari Vasile, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 iulie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Mardari Vasile Nicolai, născut la 23 decembrie 1987, originar din mun. Chișinău, domiciliat în or. Ialoveni, str. Bucuriei, 10.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 09.08.2013 – 27.07.2015;

2. instanța de apel: 14.08.2015 – 09.10.2015;

3. instanța de recurs: 21.12.2015 – 09.03.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 iulie 2015, Mardari Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i numită o pedeapsă sub formă de amendă în beneficiul statului în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 6000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Mardari Vasile la data de 19.06.2013, în jurul orei 20:00 min., fiind în salonul microbusului de model „Mercedes Sprinter” cu n/î KAJ 551 ruta nr. 155 pe str. Bănulescu Bodoni, vis-a-vis de sediul Procuraturii Generale, i-a stopat pe cet. Crîșmaru Sergiu Mihail a.n. 1981, care se afla la volanul microbusului „Mercedes Sprinter” cu n/î KAF 163 ruta nr. 105, unde din intenții huliganice i-a aplicat prin fereastra deschisă două lovituri cu pumnul în față, cauzându-i astfel conform raportului de examinare medico-legală cu nr. 2912 din 20.06.2013, leziuni corporale neînsemnate și anume edem la mandibula pe stînga, echimoză la buza superioară stînga, excoriație la obrazul stîng. ” (f.d. 97)

Fapta constatată de prima instanță a fost calificată în baza art. 287 alin. (1) Cod penal: „*huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită*”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul M. Chișca în numele inculpatului V. Mardari, prin care s-a solicitat casarea sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima

instanță, prin care să fie încetat procesul penal de învinuire a lui Mardari Vasile pe art. 287 alin. (1) Cod penal, cu tragerea la răspundere administrativă pe art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, și clasarea cazului din motivul expirării termenului de tragere la răspundere administrativă.

3.1. În susținerea apelului, apelantul a invocat următoarele:

- sentința de condamnare este neîntemeiată și nefondată statuându-se la baza emiterii acesteia lipsa cercetării obiective, complete și sub toate aspectele ceea ce ar fi asigurat examinarea circumstanțelor cu valoare juridică și a probelor pertinente cu toate calitățile și semnele lor, examinarea tuturor versiunilor obiectiv posibile, care determină direcția activității probatorie și exclude unilateralismul și subiectivismul în cadrul procesual de probațiune, aserțiunile instanței de fond formulate în sentința apelată;

- subiectivitatea examinării argumentelor părții apărării pe marginea nevinovăției primului;

- lipsa elementelor componente infracțiunii imputate lui Mardari Vasile, prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal. Totodată, invocând că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele contravenției administrative prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, deoarece, Mardari Vasile a comis vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat dureri fizice.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut în art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional, și anume „*În cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova*”. În conformitate cu prevederile art. 30 alin. (1-2) Cod contravențional, „Prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni.

Ținând cont de cele expuse supra, apelantul a statuat asupra adoptării unei decizii de încetare a procesului penal de învinuire a lui Mardari Vasile pe art. 287 alin. (1) Cod penal, cu tragerea la răspundere administrativă pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu clasarea cazului din motivul expirării termenului de tragere la răspundere administrativă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Chișca Maxim în numele inculpatului Mardari Vasile, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea deciziei sale instanța de apel, examinând suplimentar materialele cauzei penale a reținut că, prima instanță corect a apreciat încadrarea juridică a infracțiunii comise de către Mardari Vasile pe art. 287 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.*

În context, instanța de apel a exclus indicele calificativ „*acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism*”, deoarece, a considerat că nu se conține în acțiunile inculpatului.

Vina inculpatului V. Mardari fiind dovedită pe deplin de următoarea sistemă de probe și anume:

- declarațiile părții vătămate Crîșmaru Sergiu (f.d. 90-91);
- declarațiile părții vătămate Croitor Tatiana;
- ordonanța de pornire a urmăririi penale din 02.07.2013 (f.d. 1);
- plîngerea cet. Crîșmaru Sergiu din 21.06.2013 (f.d. 5);
- ordonanța privind recunoașterea persoanei în calitate de parte vătămată din 21.06.2013 (f.d. 7);
- ordonanță de ridicare din 21.06.2013 (f.d. 9);
- procesul-verbal de ridicare din 21.06.2013 (f.d. 10);
- raport de constatare medico-legală nr. 2912 din 20.06.2013 (f.d. 19);
- extras de Registrul de Stat al Populației (f.d. 28-30).

În contextul evaluării activității cu privire la aprecierea probelor administrate în cauză, instanța de apel a considerat că nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind condamnarea inculpatului, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul, că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel, fapta acestuia întrunind elementele constitutive ale infracțiunii imputate, iar motivele invocate de apelant, în sensul cerințelor de tragere la răspundere contravențională în baza art. 78 alin. (2) Cod contravențional, le-a apreciat ca neîntemeiate dat fiind că au fost combătute prin probele prezentate de procuror în sprijinul învinuirii, relevate și analizate în sentință.

Instanța de apel a considerat ca fiind corect soluționată și chestiunea privind pedeapsa aplicată inculpatului, aceasta fiind în limitele legii, astfel prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor din articolele 7, 61 și 75 Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Maxim Chișca în numele inculpatului Mardari Vasile, prin care solicită casarea hotărîrilor judecătorești, cu dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal de învinuire a lui Mardari Vasile pe art. 287 alin. (1) Cod penal, cu tragerea la răspundere administrativă pe art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, și clasarea cazului din motivul expirării termenului de tragere la răspundere administrativă, invocînd argumente similare ca și în cererea de apel.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Maxim Chișca în numele inculpatului Mardari Vasile, invocînd că acesta urmează a fi declarat inadmisibil.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele din dosarul cauzei, ținînd seama de opinia expusă în referință, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat de avocatul Maxim Chișca în numele inculpatului Mardari Vasile, se indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Respectiv, din analiza structurală a pct. 6) al normei menționate supra, se distinge că aceasta este compusă din 5 subpuncte, însă autorul recursului nu indică pe care concret dintre acestea își întemeiază recursul său. Prin urmare, din cuprinsul recursului declarat se atestă că inculpatul de fapt își expune dezacordul cu motivarea soluției de condamnare, în particular menționând că instanța de apel a omis să se expună corespunzător asupra tuturor împrejurărilor cauzei și nu a apreciat probele la justa valoare.

Cu referire la cele invocate de recurent și reieșind din jurisprudența constantă a Curții Europene, Colegiul penal reiterează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în prezenta cauză. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect că aceasta se încadrează în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs specifică, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, se constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de către avocatul Maxim Chișca în numele inculpatului Mardari Vasile, precum și motivele adoptării soluției date.

La fel, Colegiul penal reține că, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia corectă că sentința urmează a fi menținută din considerentele expuse pe larg în partea descriptivă a deciziei adoptate. Respectiv, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, Colegiul penal analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, consideră că, soluția instanței de apel este întemeiată, la adoptarea căreia s-a ținut cont în deplină măsură de probele administrate atât în faza de urmărire penală, cât și în cadrul cercetărilor judecătorești, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod

penal, și nicidecum a contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, adică *vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale, maltratarea, aplicarea de lovituri, alte acțiuni violente, care au provocat dureri fizice*, după cum a invocat recurentul în cererea de recurs.

Instanța de recurs menționează că, argumentul invocat de recurent precum că acțiunile inculpatului constituie contravenție este eronat, ori potrivit pct. 9) din Hotărârea Plenumului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 19.06.2006 „Cu privire practica judiciară în cauzele penale despre huliganism”, „*Instanțele judecătorești urmează să delimiteze huliganismul de alte infracțiuni în dependență de sensul și orientarea intenției făptuitorului, de motivele, scopurile și circumstanțele acțiunilor săvârșite de el. Insultele, loviturile, cauzarea vătămărilor corporale ușoare, medii, grave și alte acțiuni de acest fel, săvârșite în familie, apartament, în privința rudelor, cunoscuților și provocate de relațiile personale ostile etc., vor fi calificate în baza articolelor Codului penal ce prevăd răspunderea pentru infracțiunile împotriva vieții și sănătății persoanei.*

Inșă, în cazurile în care asemenea acțiuni au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice de către făptuitor și au exprimat o vădită lipsă de respect față de societate, aceste acțiuni urmează a fi calificate drept huliganism”.

Potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

De asemenea doctrina menționează că infracțiunea specificată la art. 287 Cod penal este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul realizării acțiunilor specificate în latura obiectivă.

Prin *acțiuni care încalcă ordinea publică*, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

În sensul art. 287 Cod penal, prin *violență* se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Latura subiectivă a infracțiunii de huliganism se caracterizează, în primul rând, prin intenție directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice. Deși motivul nu este indicat în textul legii penale ca semn obligatoriu al laturii subiective a huliganismului, el decurge din însăși esența acestei infracțiuni.

Din declarațiile părții vătămate rezultă că „*Activează în calitate de șofer la microbusul ruta nr. 105 și stagiul de muncă constituie patru ani de zile, lucrează pe automobilul de model „Mercedes Sprinter” cu n/î KAF 163. La data de 19.06.2013 aproximativ pe la orele 20.00 min., aflînduse la serviciu pe str. Bănulescu Bodoni a fost stopat de o altă rutieră de model Mercedes Sprinter” de pe ruta nr. 155 cu n/î KAJ 551, de unde a ieșit o persoană necunoscută, despre care ulterior a aflat că se numește *Mardari Vasile, s-a apropiat de ușa șoferului și i-a aplicat două lovituri în regiunea**

feței pe bărbie în partea stîngă. A menționat că l-a lovit fără un careva motiv, iar apoi a urcat în rutieră și a plecat. După ce a fost lovit a nevoit să părăsească lucrul fiindcă curgea sînge, avea dureri de cap și vomă”.

În urma celor relatate supra, rezultă că, inculpatul V. Mardari i-a aplicat părții vătămate S. Crîșmaru două lovituri cu pumnul în față într-un loc public, violența soldată cu leziuni neînsemnate și anume edem la mandibula pe stînga, echimoză la buza superioară stînga și excoriație la obrazul stîng.

Astfel, coroborînd declarațiile părții vătămate cu constatările raportului specialistului, inclusiv concluziile reflectate în raportul de expertiză medico-legală, instanța de recurs găsește drept probate acțiunile violente ale inculpatului V. Mardari, care întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Criticile formulate de recurent au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, ori materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărîrilor recurate.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată vreunei erori de drept din cele invocate și semnalate de avocatul inculpatului M. Chișca, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, fiind just constatate elementele infracțiunii imputate inculpatului, impunîndu-se în consecință inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Maxim Chișca în numele inculpatului Mardari Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui **Mardari Vasile Nicolai**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de **30 martie 2016.**

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana